

Met baby verre reis maken? BMR-prik tegen mazelen!

Als een baby jonger is dan 14 maanden en met zijn ouders een verre reis gaat maken naar een land waar mazelen voorkomt, mag het consultatiebureau de BMR-prik eerder of extra geven. De noodzaak van vaccinatie hangt samen met het type reis. Reizigersvaccinaties kunnen meestal prima gecombineerd worden met vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Mazelen lijkt een onschuldige kinderziekte, maar is het niet. Het begint plotseling met hoge koorts, hangerigheid en hoesten. Door een oogontsteking wordt het kind gevoelig voor licht. Na een paar dagen volgt huiduitslag. Het virus zit in de neus en keel. Door hoesten, praten en niezen komt het virus in de lucht en kan een ander het inademen. Bij baby's kan de ziekte ernstig verlopen. Er kunnen complicaties optreden zoals oor-, long- of hersenontsteking. In ontwikkelingslanden sterven aan mazelen jaarlijks meer dan 300.000 kinderen tot vijf jaar.

Binnen het RVP krijgen baby's bij veertien maanden de BMR-prik (tegen bof, mazelen en rodehond) op het consultatiebureau. Tot zes maanden hebben

baby's genoeg antistoffen van hun moeder, tenzij de moeder geen mazelen doormaakte én ook niet gevaccineerd werd. Maar als een baby tussen zes en twaalf maanden oud is, hangt het hebben van antistoffen af van het feit of de moeder zelf mazelen gehad heeft of alleen gevaccineerd is tegen mazelen.

De verpleegkundige van het consultatiebureau neemt in de regel contact op met het reizigersspreekuur van de GGD of de BMR extra of eerder moet worden gegeven. Het Klantenadviescentrum (KAC) is op de hoogte van de afspraken van de verschillende GGD'en. Sommige kinderen zullen prikken voor een vakantie niet fijn vinden, maar het valt vaak reuze mee.

De 'vakantie-BMR' bij baby's:

tot 6 maanden: het vaccin werkt niet goed onder 6 maanden, maar de meeste baby's hebben voldoende antistoffen van de moeder.

6-12 maanden: we adviseren een extra BMR, met 14 maanden krijgt de baby dan nogmaals een BMR.

12-14 maanden: de baby krijgt de BMR die normaal met 14 maanden wordt gegeven eerder, hiermee vervalt de BMR op de leeftijd van 14 maanden

Een afspraak maken kan via het Klantadviescentrum reizigerszorg:
0900-vaccins of 0900-822 24 67.

Lees verder op de volgende pagina

Vervolg van de voorpagina

Mazelen in Afrika

In veel landen in West- en Centraal-Afrika is momenteel een mazelenepidemie gaande. Er zijn in deze regio in 2010 (peildatum 28 maart 2010) meer dan 22.000 kinderen getroffen, van wie er tenminste 185 zijn overleden. In de meeste van deze landen ligt de vaccinatiegraad rond de 80% of minder,

waardoor de regio regelmatig getroffen wordt door mazelenuitbraken. In ontwikkelingslanden verloopt de mazelen vaak ernstig, met name bij ondervoede kinderen. Het ontbreken van voldoende financiële middelen is volgens UNICEF de belangrijkste reden dat niet alle kinderen gevaccineerd kunnen worden en mazelenuitbraken daarom blijven

terugkeren in deze regio's.

Mazelen in Westerse landen

Regelmatig zijn er ook in Westerse landen uitbraken van mazelen, op dit moment bijvoorbeeld in het zuidoosten van Spanje. Het gaat vooral om kinderen van Roemeense afkomst. De kans is klein dat baby's van toeristen hiermee in contact komen.

Nieuws van het LCR

Rabiës (hondsdolheid) in het noordoosten van Italië

In het noordoosten van Italië worden sinds oktober 2008 weer gevallen van rabiës (hondsdolheid) gemeld bij wilde dieren (vossen, dassen, herten en een marter). In 2009 is de virusinfectie ook bij enkele huisdieren (katten, honden en een ezel) aangetoond. Het gaat om de regio's Friuli Venezia Giulia, Veneto en Trento. Italië had vele jaren een rabiësvrije status bij de WHO. Waarschijnlijk hebben wilde dieren uit buurland Slovenië het rabiësvirus meegenomen. In de getroffen regio's is men eind 2009 gestart met grote diervaccinatiecampagnes, voor wilde dieren en huisdieren. In deze gebieden zijn waarschuwingsborden geplaatst, die het publiek wijzen op de gevaren.

LCR-advies: De kans is klein om rabiës op te lopen. Rabiës wordt overgedragen als een besmet dier u bijt, krabt of likt. Vermijd contact met zoogdieren. Laat kinderen niet met dieren spelen. Volg lokale adviezen op. Ga bij een

beet, krab of lik meteen naar een arts. Maak de bijt-wond eerst goed schoon met water en zeep en ontsmet de wond daarna met betadinejodium of alcohol 70%.

Vaccinatie tegen rabiës voordat u op vakantie gaat naar Italië is niet nodig. Rabiësvaccinatie wordt alleen geadviseerd bij een verblijf in de bovengenoemde gebieden als de reisomstandigheden een extra risico vormen.

Ministerie van Buitenlandse Zaken raadt niet-essentiële reizen naar Bangkok af

Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft op 11 april 2010 een negatief reisadvies voor Bangkok uitgegeven in verband met de onrustige politieke situatie in het land. Kijk op www.minbuza.nl/nl/Reizen_en_Landen/Reisadviezen voor het volledige uitgebreide reisadvies voor Thailand.

Reizen naar landen rond de Middellandse Zee

De meeste reizigers naar (sub)tropische bestemmingen weten dat zij er verstandig aan doen te informeren naar vaccinaties of malariapillen. Voor landen rond de Middellandse zee is dat minder bekend. Want ook in landen als Turkije, Marokko, Tunesië en Egypte kan men besmet raken met infectieziekten. En zelfs dichterbij huis zijn die risico's al aanwezig, zoals in Kroatië, Bulgarije en Polen* . De hygiënische omstandigheden zijn daar anders dan we in Nederland gewend zijn.

Hepatitis A

Besmetting met het Hepatitis A-virus (geelzucht) komt nog regelmatig voor. Hepatitis A is een leverontsteking, veroorzaakt door een virus. Volwassenen die besmet worden met Hepatitis A kunnen hiervan erg ziek zijn. Bij kinderen verloopt de ziekte meestal mild of zelfs zonder symptomen. De ziekte is echter erg besmettelijk, waardoor kinderen de ziekte, bijvoorbeeld via handdoeken, aan anderen kunnen overdragen. Een vaccinatie die bestaat uit een serie prikken, biedt uiteindelijk langdurige bescherming.

Tekencephalitis

In Nederland is bekend dat er steeds meer teken zijn, waardoor we ziek kunnen worden. Ook in landen als Oostenrijk, Kroatië, Griekenland en Italië komen teken voor. Deze teken veroorzaken echter geen ziekte van Lyme, maar FSME, een hersen(vlies)ontsteking. De GGD adviseert daarom het gebruik van producten waar de stof DEET in zit. En soms is een vaccinatie nodig. Op het GGD-spreekuur geven we hierover meer informatie. De vaccinatie is ook bij ons verkrijgbaar.

Diarree

Veel reizigers, ook die naar landen rond de Middellandse zee, krijgen een keer diarree. Dit varieert van een dagje dunne ontlasting tot 5 dagen erg ziek zijn met hoge koorts en gevaar voor uitdroging. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de toeristen naar Egypte een vorm van diarree krijgt. Het is dus van belang om ook in de landen rond de Middellandse Zee goede hygiëneregels in acht te nemen, zoals:

- Regelmatig handen wassen met zeep, vooral na toiletbezoek.
- De kraan dichtdraaien met een zakdoekje.
- Handen niet drogen aan een handdoek die er al dagen hangt, maar droog laten waaien in de wind.
- Alleen bronwater uit flessen drinken, water uit de kraan is anders gezuiverd dan in Nederland, waardoor diarree kan ontstaan.

- Geen ijsklontjes in de drankjes; ijsklontjes zijn gemaakt van kraanwater.
- Voorzichtig zijn met salades; deze zijn vaak gewassen in kraanwater.
- Fruit goed wassen met bronwater of zelf schillen.
- Alleen verpakt ijs eten, vermijd schepijs.
- Alleen goed doorbakken vlees en vis eten.

Tijdens het spreekuur op de GGD geeft de adviseur meer tips over hygiëne op reis. De benodigde vaccinaties kunnen we direct geven; de meest gangbare vaccins zijn bij ons op voorraad aanwezig.

*** Kijk voor een volledig overzicht van risicovolle landen voor Hepatitis A op de website www.lcr.nl**

Dengue Fever rukt op

Dengue fever of knokkelkoorts is een virusziekte, overgebracht door (besmette) muggen met de naam *Aedes Aegypti*. Dengue komt wereldwijd verspreid voor. Het denguevirus is inmiddels actief in minstens 70 landen verspreid over vier continenten! Per jaar overlijden hieraan ongeveer 22.000 mensen. Dengue komt met name voor in Azië, Midden- en Zuid-Amerika, en dan vooral in stedelijke gebieden. Er bestaat helaas nog geen vaccin tegen dengue.

Verschuiven

Na een beet van een mug die geïnfecteerd is met het virus, duurt het 2-15 dagen (maar gemiddeld 5-7 dagen) voor de eerste ziekteverschijnselen zich voordoen: ernstige hoofdpijn, hoge koorts, pijn achter de ogen, spier-, bot- en gewrichtspijn, uitslag over het lichaam en soms kleine bloedingen zoals een bloedneus. Dit is nog een milde vorm van de ziekte.

Daarnaast bestaat ook een ernstige vorm van dengue. Deze noemt men Dengue haemorrhagische fever (DHF). DHF

begint net als dengue, maar na enkele dagen verslechtert de conditie van de patiënt snel en kan de patiënt in shock raken. 90% van de mensen met DHF heeft al eerder een dengue-infectie doorgemaakt.

Behandeling

Er bestaat geen gerichte behandeling voor dengue fever; men kan alleen de symptomen bestrijden. Bij de minder ernstige vorm van dengue is het belangrijk veel te drinken. Ook het gebruik van koortsremmers en pijnstillers is aanbevolen. Maar het gebruik van Aspirine of ontstekingsremmende middelen zoals Brufen kunnen juist gevaarlijk zijn in geval van dengue! Daarom adviseren wij aan reizigers bij voorkeur paracetamol.

Reizigers met dengue worden meestal ter observatie in het ziekenhuis opgenomen. Soms krijgt men een infuus om vocht in het lichaam aan te vullen. In ernstige gevallen volgt zelfs opname in een intensive care-unit en is een bloedtransfusie nodig.

Voorkomen van Dengue

Aangezien dengue, net zoals andere gevaarlijke ziekten als malaria, overgebracht wordt door de steek van een besmette mug, moet men ervoor zorgen zo min mogelijk gestoken te worden. Hierbij is belangrijk te weten, dat de mug die dengue overbrengt, zeer actief is in de eerste uren na zonsopkomst en tijdens de uren voor zonsondergang, Maar u kunt ook midden op de dag gestoken worden. Het is dus van het grootste belang maatregelen te nemen tegen muggensteken en insectenbeten:

- bedek de huid zoveel mogelijk (lange mouwen en broekspijpen, sokken, dichte schoenen);
- smeer onbedekte huid in met een insectenwerend middel dat 30% DEET bevat;
- gebruik een met permethrine geïmpregneerde klamboe.

Chikungunya

De ziekte Chikungunya lijkt veel op dengue en wordt ook overgebracht door dezelfde mug. Chikungunya komt veel voor in landen rond de Indische Oceaan. De meest voorkomende symptomen van chikungunya zijn hoofdpijn, gewrichtspijnen en -ontstekingen. Gewrichtsproblemen kunnen soms maanden aanhouden en de patiënt is dan vaak ook erg moe. Chikungunya kent weinig gevallen met dodelijke afloop maar heeft zich wel in korte tijd enorm verspreid. Ook tegen deze ziekte bestaat nog geen vaccin. We benadrukken daarom nogmaals het belang van muggenwerende maatregelen.

GGD

**Oranje aanmoedigen?
Denk aan uw vaccinaties!**

**Maak tijdig een afspraak,
uw gezondheid is het waard!**

Internet: www.ggdreizigerszorg.nl
Telefonisch: 0900- 822 2467 (lokaal tarief)

HKZ

VOOR U GELEZEN IN DE KRANT

In het Brabants Dagblad van 20 maart 2010

VWA: mogelijk hepatitis A-uitbraak door tomaatjes

DEN HAAG - De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) houdt rekening met een hepatitis A-uitbraak in Nederland. Sinds januari is de ziekte vastgesteld bij veertien Nederlanders die verspreid over het hele land wonen en die niet onlangs in het buitenland zijn geweest.

Onderzoek heeft tot nu toe uitgewezen dat ze besmet kunnen zijn geraakt door het eten van halfgedroogde tomaten. Die worden bijvoorbeeld in potjes verkocht of zitten in kant- en- klaarsalades en kant-en-klare tapenade.

De VWA vermoedt dat die tomaten de boosdoeners zijn, omdat ze vorig jaar ook de waarschijnlijke oorzaak waren van een geelzuchtuitbraak in Australië. Het virus dat nu in Nederland is aangetroffen, is identiek aan dat in Australië.

De VWA heeft de bron van de besmetting (nog) niet kunnen vinden. Dat is ook in Australië niet gelukt. De besmetting met hepatitis A van meer dan vijftig mensen in Frankrijk is toegeschreven aan halfgedroogde tomaten uit Turkije. Turkije is de grootste exporteur van het product. Het virus in Frankrijk was overigens niet identiek aan dat in Australië en Nederland. De VWA zegt dat de tomaten niet uit Nederland komen.

Het hepatitis A-virus kan geelzucht veroorzaken. Normaal gesproken krijgen enkele honderden Nederlanders per jaar het virus. Ze lopen het meestal op in het buitenland, bijvoorbeeld als ze zwemmen in water waar een riool op uitkomt. Tegen hepatitis A zijn geen medicijnen, maar het geneest vrijwel altijd vanzelf binnen zes weken, zonder blijvende schade.

Volgens de VWA duurt het gemiddeld twee tot zeven weken voordat de ziekte zich, na besmetting, openbaart. Huisartsen zijn verplicht om gevallen van hepatitis A te melden bij de GGD omdat het een infectieziekte is.

Halfgedroogde tomaten zijn zachter dan gedroogde tomaatjes. Ze worden in een kas gedroogd terwijl gedroogde tomaten in de buitenlucht rijpen. Als ze zijn ingeblikt of vacuüm in glazen potten worden verkocht, kunnen ze in principe geen bron van besmetting vormen, omdat dan - door sterilisatie of pasteurisatie - schadelijke virussen en bacteriën zijn gedood. Het hepatitis-A-virus gaat dood bij temperaturen boven de 80 graden Celsius.

Volgens een VWA-woordvoester is het verantwoord om halfgedroogde tomaten te blijven eten. „We weten nog niet of ze echt de bron van besmetting zijn.”

In het Parool van 21 april 2010

Hepatitis B op veel scheermessen in Turkije

ISTANBUL - Vakantiegangers moeten oppassen voor besmetting met het hepatitis B-virus als zij zich laten scheren bij een kapper in Turkije. Onderzoekers troffen het virus aan op 7 procent van de scheermessen die zij in Turkse kapperszaken onder de microscoop legden. Dat meldde de Duitse beroepsvereniging voor internisten woensdag op basis van Turks onderzoek.

Vooraf in het oosten en zuidoosten van Turkije hebben veel mensen hepatitis B, een virus dat leidt tot ontsteking van de lever. Tussen de 12 en 15 procent van de Turken draagt het virus bij zich. In Duitsland ligt dat percentage tussen de 2 en 5 procent. Hepatitis B kan overgedragen worden door bloed of door seks.

Veel toeristen laten zich op vakantie in Turkije op traditionele wijze scheren. Ook het laten aanbrengen van hennatatoeages kan het risico van hepatitis B verhogen, waarschuwen de internisten. (ANP)

Opmerking bij artikel over hepatitis A-uitbraak door tomaatjes

Zoals het krantenartikel vermeldt, geneest hepatitis A bij jonge mensen vrijwel altijd binnen zes weken zonder blijvende schade.

De meeste volwassenen hebben enkele weken last van een griepachtig gevoel, koorts, gebrek aan eetlust, misselijkheid en buikklachten. Vermoeidheid en vermagering komen ook vaak voor. Vaak volgt daarna nog een lange herstelperiode van enkele maanden, gekenmerkt door moeheid, lusteloosheid en verteringsproblemen. Bij een op de tien volwassenen houden de klachten zelfs zes maanden aan.

Het probleem is dat bij volwassenen vanaf 40 jaar de kans op een zeer ernstige (fulminante) vorm toeneemt. Het risico om door de ziekte te sterven loopt bij patiënten ouder dan 49 jaar op tot meer dan 2%. Daarom is het belangrijk om bij een verhoogd risico op een hepatitis A-besmetting te vaccineren, zoals door reizen naar landen waar de ziekte nog algemeen voorkomt. Het vaccin geeft gelukkig een zeer goede bescherming.

De inhoud van deze Reizigerszorg Nieuwsbrief vloeit voort uit een gezamenlijk initiatief van de GGD'en Noord-Brabant en Zeeland. De Reizigerszorg Nieuwsbrief verschijnt 2 maal per jaar.

Redactie:

Annet Blauwhof, GGD Zeeland
Annemarie de Gouw, GGD Hart voor Brabant
Anja Buntsma, GGD West-Brabant
Annemarie Rouw, GGD Brabant-Zuidoost
May Janssen, GGD Limburg-Noord

Vormgeving:

De Code, 's-Hertogenbosch

Eindredactie:

Linda Toet

De redactie is benieuwd naar uw reactie op deze Reizigerszorg Nieuwsbrief. Heeft u opmerkingen of suggesties over de inhoud, of heeft u een specifieke vraag die u in de volgende nieuwsbrief beantwoord wilt zien? Neem dan contact op met de afdeling reizigerszorg van de GGD in uw regio. Een telefoontje is voldoende.

Zie voor meer informatie:

www.ggdhvb.nl
www.ggdwestbrabant.nl
www.ggdbzo.nl

colofon

Wist u dat...?

- Dengue een virusziekte is die een besmette mug overbrengt bij een steek?
- Het denguevirus in 70 landen wereldwijd actief is?
- Er ook een ernstige vorm van dengue is, de zogenaamde dengue haemorrhagische fever?
- Het nemen van goede antimuggenmaatregelen de beste manier is om te voorkomen dat je besmet wordt met het dengue- of chikungunyavirus?
- Er geen gerichte behandeling is voor dengue fever en je alleen de verschijnselen kunt bestrijden?
- Mazelen een zeer besmettelijke ziekte is die gepaard gaat met hoge koorts en huiduitslag?
- In ontwikkelingslanden mazelen nog steeds een belangrijke doodsoorzaak is bij kinderen onder de vijf jaar?
- Het nodig kan zijn om de BMR-vaccinatie voor een baby te vervroegen in verband met de geplande reis?
- Ook voor landen als Turkije, Marokko, Tunesië, Egypte, Kroatië, Bulgarije en Polen vaccinaties geadviseerd worden?
- Hepatitis A een zeer besmettelijke ziekte is waarvan volwassenen erg ziek kunnen zijn?
- Hepatitis A bij kinderen vaak zonder verschijnselen verloopt waardoor zij juist onbewust weer anderen kunnen besmetten?
- Teken, naast de ziekte van Lyme, ook nog vele andere ziekten kunnen overbrengen?
- Het dus belangrijk is ook in Europa adequate maatregelen te treffen?
- Een groot gedeelte van alle reizigers tijdens de vakantie te maken krijgt met diarree?
- De GGD vrijwel alle vaccins uit voorraad kan leveren?

GGD Hart voor Brabant

Vogelstraat 2
Postbus 3166
5203 DD 's-Hertogenbosch
www.ggdhvb.nl

GGD West-Brabant

Doornboslaan 225-227
Postbus 3369
4800 DJ Breda
www.ggdwestbrabant.nl

GGD Brabant-Zuidoost

De Callenburgh 2
Postbus 810
5700 AV Helmond
www.ggdbzo.nl

**Telefoonnummer Klantadviescentrum Reizigerszorg:
0900-8222467 ofwel 0900-vaccins (10 ct/min)**

